

༄༅། རོད་དང་བྱི་ལྷན་པ་གཞི་རིག་སྒོར་གྱི་
རྒྱན་མཛེས་བརྟན་བཅོས་བསྟན་པའི་
ལག་དེབ་བཞུགས་སོ།

གནའ་རྒྱལ་མཆོད་གྱིས་བསྐྱམས།

མི་རིགས་དཔེ་སྟུན་ཁང་།

༡༡॥ བོད་དང་ཕྱི་ལྷགས་གསེར་རིག་སྒྲུབ་གྱི་
རྒྱན་མཁའི་བརྟག་བཙུན་བརྟན་པའི་
ལག་དེབ་བཞུགས་སོ།

གཉེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བཅུ་མས།

མི་རིགས་དཔེ་སྟུན་ཁང་།

图书在版编目(CIP)数据

藏西医结合临床实用手册/江吉村著.北京:民族出版社,2004.03

ISBN 7—105—06102—2

**I. 藏... II. 江... III. 藏医—西医结合—手册—藏语
IV. RH291.4—62**

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2004)第 018827 号

民族出版社出版发行

(北京市和平里北街 14 号 邮编 100013)

<http://www.e56.com.cn>

北京市迪鑫印刷厂印刷

各地新华书店经销

2004 年 3 月第 1 版 2006 年 3 月北京第 2 次印刷

开本:850×1168 1/32 印张:10.125

印数:2001—6000 册 定价:16.00 元

该书如有印装质量问题,请与本社发行部联系退换

(电话:010-64227665 010-58130509)

དཔེ་སློག་འགན་འཁུར་པ།

责任编辑:

དེབ་གཞིའི་བསྐྱེད་འགོད་པ།

装帧设计:

སྐྱུ་མ་ཚས་མཚོ།

卓玛青措

ཀམ་རྩི་ཆེ་རིང་།

吾 要

ཚད་དང་ཕྱི་ལུགས་གསལ་སྤྲོད་ཀྱི་རྒྱུན་མཁོའི་ བརྟག་བཙས་བརྟན་པའི་ལག་དེབ།

*

གཉེན་ལ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བཙམས།

*

མི་རིགས་དཔེ་སློན་ཁང་གིས་བསྐྱེད་ཞིང་འགྲེམས་སྤྲོད་བྱས།

(པེ་ཅིན་རྫོང་ལི་ཁྱང་ལམ་ཨང་14པ། སྤྱོད་ཨང་100013

ཁ་པར་ཨང་གུང་སྤ་010 - 58130509)

ཉི་ཁྲིན་པར་ཁང་ནས་པར་བཏབ།

2004ལོའི་ཟླ3པར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྐྱེགས།

2006ལོའི་ཟླ3པར་པེ་ཅིན་རྫོང་པར་ཐང་གིས་པར་བཏབ།

དེབ་ཚད། 850×1168 1/32 པར་ཤོག 10.125

པར་གྲངས། 2001 - 6000 དེབ་རིང་སྟོན། 16.00

གནའ་ཀུལ་མཆན། གྱི་ལོ་ 1972ལོའི་ཟླ་
12 པར་ ཁམས་ རྩེ་ རིང་ ཡུལ་ གྱི་ རྩེས།
1991ལོ་ནས་བོད་ཡུགས་གསོ་བཅས་ཀྱི་ལས་
ལུ་བཞུགས། རྩོན་རྩེས་ལོ་བདུན་ཅམ་
འཁྱིང་རིམ་དང་མཐོ་རིམ་སློབ་ཡུལ་བོད་
ཡུགས་དང་ཀྱི་ཡུགས་གསོ་རིག་ལ་ཆེད་སྦྱོར་
བྱས་ཏེ། ད་ལྟ་སི་ཁོན་དཀར་མཛེས་ཁྲུལ་
བོད་ཡུགས་སློབ་ཁང་གི་སློབ་པ་རབ་
འབྲམས་པའི་འགན་བཞེས་ནས་ནད་ཚོག་
ལག་ལེན་དང་ཆོན་རིག་ཞིབ་འཇུག་གི་བྱ་བ་
སློབ་བཞིན་མཆིས། 1996ལོ་ནས་ད་པར་
གསོ་རིག་ཐད་ཀྱི་དབྱུང་ཚལ་《གཟའི་གདོན་
ནད་ཀྱི་བརྟག་བཅས་བསྟན་པ།》དང་།
《རི་རྩལ་ཁྱེ་རྩེས་ལས་སློབ་ཀྱི་ཕྱི་ཐབས་
བསྟན་པ།》《ཐུམ་བུའི་ནད་ཀྱི་ཡུར་ཚལ་
བསྟན་པ།》སོགས་དབྱུང་ཚལ་བརྟུ་ལྷག་
ཅམ་ཀུལ་ནད་གི་གསོ་རིག་དུས་དེབ་རྩ་
བཞུགས་པར་མ་ཟད། ཀུལ་གྱི་དང་ཀུལ་
ཡངས་ཀྱི་གསོ་རིག་གྲོས་ཆོགས་ལ་ཅམ་དུ་
སྒྲིལ་རེས་ཀྱང་བྱས་སྟེ། 1998ལོ་ནས་
ཀུལ་ཁབ་དང་ཞིང་ཆེན་རིམ་པའི་གསོ་རིག་
དང་སློབ་རྩལ་གྱི་ཆོན་རིག་ཞིབ་འཇུག་ལ་
བཞུགས་ཏེ། 2003ལོར་སི་ཁོན་ཞིང་ཆེན་
སྲིད་གཞུང་གི་ཆོན་རིག་ཡར་ཐོན་གྱི་བྱ་
དགའ་ཐོབ་པའོ།

ཚུན་འགྲོའི་གཏམ།

ཨི་ཨ་ཤ།

ཟླ་བའི་མདངས་དང་དྲུང་གི་ཁྱ་བས་རབ་བྱུག་པའི། |

འཛམ་གླིང་ཡང་ཅེར་མངོན་པར་མཐོ་བའི་གངས་རྒྱུང་ས་འདིར། |

རིན་ཆེན་སྒྲིག་གི་སྦྱིན་པ་འཛོལ་བའི་ཆོ་རིག་མཚོག། |

ལེགས་པར་འདྲེན་མཁས་གཤུ་ཐོག་རྗེ་ལ་གུས་པས་འདུད། |

གངས་ཅན་གསོ་རིག་གཉིང་མཐའ་དབག་དཀའ་བའི། |

ཟབ་དོན་དགོངས་པ་བསྐྱེད་བའི་བྱང་པ་མཚོག། |

ཟབ་གསང་མན་ངག་སྤེལ་མཛད་བྱུར་མཁར་རྗེ། |

གངས་ཅན་མཁས་དབང་འགྲན་བུལ་བྱང་ལ་བཅགས། |

ཞེས་མཚོད་བརྗོད་ཆོགས་བཅད་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་མདུན་བསུས་བྱས་ཏེ་
བརྗོད་པར་བྱ་བ་ནི་བོད་དང་ཕྱི་ལྷགས་གསོ་རིག་སྐོར་གྱི་རྒྱན་མཐོའི་བརྟག་
བཅོས་བཞུན་པའི་ལག་དེབ་ཅེས་བྱ་བ་འདིར་ཐོག་མར་བཅུམས་པའི་དགོས་པ་
ཅུང་ཟད་བརྗོད་ན་དང་སང་ནད་ཐོག་ལག་ལེན་བྱེད་པའི་བོད་ལྷགས་སྒྲན་པ་
ན་མས་དང་། བྱང་པར་བོད་སྒྲན་གསར་སྒྲོབ་གཞིན་གས་ན་མས་ལ་ཕྱི་ལྷགས་
གསོ་རིག་གི་ཤེས་བྱ་ཅུང་ཟད་ལྡན་ཡོད་པ་དག་ལ་དཔའ་ལོ་གཤུལ་དུ་ཆེ་བའི་
སྐབས་སྤུ་ལག་དུ་མཚོན་ཆ་སྤྱད་པ་ལྟར་ནད་ངོས་འཛིན་པ་དང་སྒྲན་དཔུད་བྱེད་
པ་སོགས་གཅིག་ཟུར་ཡོང་བའི་ཆེད་དང་། དང་རབས་ཀྱི་སྦྱོ་ཆོགས་དང་གསོ་

རིག་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་འགྲོ་ཕྱིན་གསུང་ནང་མཐུན་པ་ཡིན། གཉིས་པ་ནང་དོན་
མདོར་བཅུན་དེབ་རྒྱུང་འདིའི་ནང་དུ་དཔལ་ལྷན་རྒྱུད་བཞིའི་ཡ་གྲུལ་མན་རག་
ཡོན་ཏན་རྒྱུད་དང་། དེའི་ལྷན་ཐབས་དུས་མིན་འཆི་ཞགས་གཙོད་པའི་རལ་
གྱི་ ཀྱང་རྒྱལ་ལགས་ཀྱི་གསེར་རིག་ཐུན་ཏིག་གཅེས་བཅུས་སོགས་ཀྱིས་གཙོས་
ཁྲུང་ས་བྱུང་གི་ནང་དེ་ས་ཁུལ་གང་དུ་དུ་རྒྱུན་དུ་མཐོང་ཞིང་མང་དུ་བྱུང་བའི་
ནད་རིགས་བདུན་བཅུ་ལྷག་ཅམ་གཞིར་བཟུང་ནས་སོ་སོར་ཕྱི་ལུགས་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་
དང་། ནད་རྟགས། བཅོས་ཐབས་ཏེ་གང་འཆམས་གང་འོས་སྟ་སྟུར་ལ།
ཁྲུང་པར་དུ་བདག་རང་གིས་ཀྱི་ཉམས་སྦྱང་དང་སྟོབ་དཔོན་ལགས་ཀྱི་དགོངས་
དོན་མི་ཉུང་བའི་དེབ་འདིའི་སྤྱིང་པོ་དང་ཁྲུང་ཆོས་སྟུ་བཞོད་ཡོད། ཕྱི་ལུགས་
རྒྱུ་རྐྱེན་ཐོན་མིང་དང་། ཞིབ་དཔྱད་བྱེད་པའི་ཐབས་དང་ཆོད་གཞི། སྟན་
ཀྱི་ལྷན་ཆོད། གཤགས་བཅོས་བྱེད་པའི་ཆོད་གཞི་སོགས་ནི་རྒྱལ་སྤྱིར་ཀྱན་
གྱིས་སྟོན་པའི་ལུགས་ལ་ངེས་པར་བརྟེན་ཞིང་ཕྱི་ལུགས་ཀྱི་སྟན་མིང་རྣམས་པོད་
ཡིག་དུ་བཅུར་སྐབས་སྟུ་མ་དག་པར་དོགས་པ་ཡོད་རིགས་པལ་ཆེར་ལ་ཕྱི་སྟན་
ཀྱི་མིང་ཡང་མཉམ་དུ་སྟུར་ལ། ནད་རིགས་འགའ་ཞིག་ལ་རྒྱ་ནག་ལུགས་ཀྱི་
བཅོས་ཐབས་ཁྲུང་དུ་བཟུང་པ་ཡོད་པའང་ཕྱི་ལུགས་བཅོས་ཐབས་ཀྱི་བྱར་དུ་
བཞོད་ཡོད་པ་སྟེ། སྤྱིར་དེ་སྟན་པོད་ཕྱི་བྱང་འབྲེལ་བྱས་ནས་བརྟག་བཅོས་
བཅུན་པའི་དཔེ་གཞུང་འཆོལ་རྒྱ་མེད་པས་དེབ་འདི་འཁྱེད་ཀྱིས་མ་དཔེ་བལྟ་ཡུལ་
གང་ཡང་མེད་པ་དང་། བདག་གི་ཤེས་བྱའི་ཡོན་ཏན་ཀྱང་ཏ་ཅང་ཞན་པས་
དེབ་འདིའི་ནང་ནོར་འབྲུལ་གྱི་ཆ་མི་ཉུང་བ་ཡོད་ངེས་པས་མཁྱེན་ཡངས་མཁས་
དབང་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་འཆར་གང་མཆིས་གནང་བར་བྱ།

འདི་གར་ཆོད་དུ་བྱ་རྒྱ་ནི། དེབ་འདི་དཔེ་སྟན་བྱེད་པའི་བྱ་རིམ་ནང་
ལུགས་འཁྲུང་དང་སྟག་ལས་གནང་མཁན་མཁས་དབང་བླ་བ་བཅུན་སྟན་ཆོགས་
དང་། སྡེ་རང་ཆེ་རིང་དོན་འབྲུལ། མི་རིགས་དཔེ་སྟན་ཁང་དང་དགར་

མཛེས་ཁུལ་བོད་ལུགས་སྐྱན་ཁང་གི་འགོ་དམངས་ནམས་དང་། བྱད་པར་བྱ་
མཐུན་ཆེན་སྦྱོར་བའི་ཨ་རིའི་ཀྲན་པན་ཐེབས་ཙ་ཆོགས་པ་(美国利众基金
会)བཅས་ལ་སློང་ཐག་པ་ནས་བཀའ་ངོན་ཆེ་ལྟོ། ། ཞེས་གཏེར་རྒྱལ་མཆན་
ཀྱིས་2003ལོའི་ཆེས་12ཆེས་20ཉིན་ཁམས་དར་ཅེ་མདོ་བྱ།

དཀར་ཆག

དང་པོ། གནམ་རིམས་དང་སྤྱན་ནང་གས་བའི་སྒོར།

(传染病及寄生虫病) (1)

གཅིག མཁྱིས་པ་ཅར་རྒྱལ་གི་ནད། (急性黄疸性肝炎) (1)

གཉིས། རྒྱ་གཞིར་གྱི་ནད། (细菌性痢疾) (5)

གསུམ། ཆམ་རིམས་གྱི་ནད། (流行性感冒) (9)

བཞི། བེག་གེའམ་སྐབ་བའི་ནད། (麻疹) (13)

ལ། བྱི་དུག་གི་ནད། (狂犬病) (16)

རྒྱལ་ རྒྱ་ཅ་ཕུས་འདེབས་གྱི་ནད། (流行性腮腺炎) (20)

བདུན། རེག་དུག་གི་ནད། (梅毒) (22)

བརྒྱད། འཇུམ་བུ་ལྷག་དབྱེད་གྱི་ནད། (破伤风) (26)

དགུ། ལྷང་གཞིར་གྱི་ནད། (流行性脑膜炎) (30)

བརྒྱ། གག་པའི་ནད། (白喉) (35)

བརྒྱ་གཅིག བད་སྤྱན་གྱི་ནད། (绦虫病) (37)

བརྒྱ་གཉིས། གཞང་སྤྱན་གྱི་ནད། (蛲虫病) (40)

གཉིས་པ། རྩོ་བ་དང་རྩོ་ཕུ་སྤྱོད་གས་གྱི་ནད་གས་བའི་སྒོར།

(呼吸系统疾病) (43)

གཅིག བད་རྩོའི་ནད། (慢性支气管炎) (43)

གཉིས། རྩོ་རྒྱས་གྱི་ནད། (肺气肿) (46)

གསུམ། རྩོ་བའི་རྒྱས་ཚད་གྱི་ནད། (大叶性肺炎) (49)

བཞི། སྒྲ་ནག་བྲང་ཚང་ནད། (肺脓肿)	(52)
ལ། སྒྲ་གཙང་བཟེད་ཀྱི་ནད། (肺结核)	(56)
གསུམ་པ། སྒྲིང་དང་བྲག་གི་ནད་གསལ་བའི་སྐོར།	
(循环系统疾病)	(61)
གཅིག བྲག་འབྲུགས་ཀྱི་ནད། (高血压)	(61)
གཉིས། བྲག་འབྲུགས་སྒྲིང་ལ་བབས་པའི་ནད། (高血压性心脏病)	(65)
གསུམ། ཟུངས་བྲག་བཟད་པའི་ནད། (贫血)	(68)
བཞི། སྒྲིང་འཕྱོས་ཀྱི་ནད། (心脏神经功能症)	(72)
ལ། སྒྲིང་གཟེར་ཀྱི་ནད། (心绞痛)	(75)
རྒྱག སྒྲིང་ལ་ཆ་བརྩས་པའི་ནད། (急性心包炎)	(79)
བཞི་པ། རོ་མཆིན་རྩ་ཁོངས་གསལ་ཀྱི་ནད་གསལ་བའི་སྐོར།	
(消化系统疾病)	(83)
གཅིག བད་ཀན་སྐྱག་པོའི་ནད། (消化性溃疡)	(83)
གཉིས། བད་ཀན་མགུལ་འགགས་ཀྱི་ནད། (食管贲门失弛缓病)	(89)
གསུམ། རོ་ཐོག་གི་ནད། (胃癌)	(93)
བཞི། བད་ཀན་མེ་ཉམས་ཀྱི་ནད། (慢性浅表性胃炎)	(97)
ལ། རོ་རུབ་ཀྱི་ནད། (慢性萎缩性胃炎)	(101)
རྒྱག བད་ཀན་མེར་པོའི་ནད། (胆汁返流性胃炎)	(104)
བདུན། མཆིན་ཟགས་ཀྱི་ནད། (肝腹水)	(107)
བརྒྱད། མཆིན་ནད་རྟེན་འབྲེ། (乙型肝炎)	(114)
དགུ། རྩོད་ཀྱི་མཁྲིས་སྐྱབ་ཀྱི་ནད། (胆石症)	(119)
བརྒྱ། མཁྲིས་པ་ཁྲ་ཡའི་ནད། (淤胆性肝炎)	(122)
བརྒྱ་གཅིག མཁྲིས་པ་ཆ་བའི་ནད། (急性胆囊炎)	(126)

བཅུ་གཉིས།	མཁྱིས་པ་གང་བའི་ནད། (慢性胆囊炎)	(130)
བཅུ་གསུམ།	ཚད་འཁྲུའི་ནད། (急性出血性坏死性肠炎)	(134)
བཅུ་བཞི།	རྩ་འཁྲུའི་གྱི་ནད། (急性肠梗阻)	(138)
བཅོ་ལྔ།	རྩ་ལྷག་གི་ནད། (急性阑尾炎)	(142)
བཅུ་དྲུག་	རྩ་གན་གྱི་ནད། (慢性腹泻)	(145)
བཅུ་བདུན།	གཞང་འབྱུང་གྱི་ནད། (痔疮)	(149)
བཅོ་བརྒྱད།	གཞང་ལྷག་པའི་ནད། (脱肛)	(154)
བཅུ་དགུ།	ག་དྲུག་གི་ནད། (肉毒中毒)	(156)
ལྔ་པ།	མཁལ་མ་དང་སྒང་པ་སྐོས་གྱི་ནད་གས་བའི་རྒྱུ། (泌尿系统疾病)	(160)
གཅིག་	མཁལ་ཚད་གྱི་ནད། (急性肾盂肾炎)	(160)
གཉིས།	རྩ་ཚད་མཁལ་མར་བབས་པའི་ནད། (急性肾小球肾炎)	(163)
གསུམ།	མཁལ་གཙོང་གི་ནད། (慢性肾功能不全)	(168)
བཞི།	མཁལ་མའི་ཅ་སྒྲན་གྱི་ནད། (肾结石)	(174)
ལྔ།	འགམས་ཚད་སྒང་པར་བབས་པའི་ནད། (急性膀胱炎)	(178)
དྲུག་	འགམས་ནད་སྒང་པར་བབས་པའི་ནད། (膀胱肿瘤) ...	(181)
དྲུག་པ།	གདོན་དང་རྩའི་ནད་གས་བའི་རྒྱུ། (神经精神疾病)	(184)
གཅིག་	སྤྱོད་རྩའི་ནད། (神经官能症)	(184)
གཉིས།	སྤྱོད་ལྱེད་གྱི་ནད། (精神分裂症)	(188)
གསུམ།	བརྗེད་ལྱེད་གྱི་ནད། (癫痫)	(193)
བཞི།	གཟུང་གདོན་ནད། (急性脑血管疾病)	(198)

ལ།	རྩུང་ནད་མ་འཐེང་། (坐骨神经痛)	(207)
བྱག	རྩུང་ནད་གཞོགས་གཅིག་གྲུག་པ། (面神经麻痹)	(210)
བབྱན་པ། མོ་ནད་གསེབ་འདྲི་རྒྱན།		
	(妇科疾病)	(214)
གཅིག	མངལ་སྲིན་ལངས་ཁྲོས་བྱེད་པའི་ནད།	
	(滴虫性阴道炎)	(214)
གཉིས།	བྱ་རྩོད་ལྷག་པའི་ནད། (子宫脱垂)	(217)
གསུམ།	པང་ཆད་གྱི་ནད། (产褥中暑)	(220)
བཞི།	མོ་ནད་ཁྲག་ཆབས་གྱི་ནད། (急性盆腔炎)	(224)
ལ།	མོ་ནད་རྩུང་ཆབས་གྱི་ནད། (慢性盆腔炎)	(228)
བྱག	མངལ་སྲིན་བྱ་བྱེད་ནད། (子宫肌瘤)	(231)
བབྱུད་པ། བྱིས་པའི་ནད་གསེབ་འདྲི་རྒྱན།		
	(儿科疾病)	(236)
གཅིག	བྱིས་པའི་ཉེ་ནད། (新生儿脐炎)	(236)
གཉིས།	བྱིས་པའི་ཁ་ལང་གི་ནད།	
	(小儿急性球菌性口腔炎)	(239)
གསུམ།	བྱིས་པའི་འཕུ་ནད། (小儿腹泻)	(241)
བཞི།	བྱིས་པའི་རྩོ་ནད་ཆ་གཟེར། (小儿支气管肺炎)	
		(248)
ལ།	བྱིས་པའི་རྩོ་ནད་ཆ་སྐབས། (小儿急性支气管炎) ...	(254)
བྱག	བྱིས་པའི་རྩ་ནད་མ་རྩུང་། (小儿中耳炎)	(257)
དགུ་པ། རྩོར་བྱེད་ནད་གསེབ་འདྲི་རྒྱན།		
	(其它杂病)	(261)
གཅིག	གྲུམ་བྱ་ནག་པོའམ་ཆ་གྲུམ་གྱི་ནད། (风湿性关节炎)	
		(261)

གཉིས། ཐུམ་བུ་དཀར་པོའམ་གང་ཐུམ་གྱི་ནད། (类风湿性关节炎)	(265)
གསུམ། དྲིག་ནད། (痛风)	(269)
བཞི། གཅིན་སྒྲིབ་ཟུང་ནད། (糖尿病)	(274)
ལ། རྩོམ་དད་གྱི་ནད། (干燥综合症)	(280)
རྩུབ་བཀོད།	(284)
གཅིག ཐུ་ལྷགས་གྱི་སྐབ་མིང་སྐད་གསུམ་ཤན་བྱུར།	(284)
གཉིས། རྩ་ནག་ལྷགས་གྱི་སྐབ་མིང་སྐད་གཉིས་ཤན་བྱུར།	(300)

དང་པོ། གཉན་རིམས་དང་ཕྱིན་ནད་གས་བའི་སྐོར།

གཅིག མཁིས་པ་ཙན་རྒྱལ་གི་ནད། (急性黄性肝炎)

1 རྒྱུ་རྐྱེན།

1.1 ཐོན་ལུགས། རྒྱ་ནི་གཉན་རིམས་རྒྱུ་དང་འདྲ་བ་ཞེ། དུག་གསུམ་ལས་བསྐྱེད་པའི་མེ་བརྒྱན་སྐགས་དུག་པོའི་གདོན་དེར་ཕྱིན་ཕྱི་བུད་བྱང་མཉན་གྱིས་བྱས་པས་མཁིས་ཚད་བསྐངས་ནས་ཕྱི་རྩལ་རྒྱལ་གྱི་སྐོར་ཞུགས་ཏེ་ནད་གི་མཆིན་མཁིས་གཉིས་ལ་བབས། དེ་ནས་མཆིན་མཁིས་ཀྱི་གནས་སུ་ནད་སྟོབས་རྒྱས་ཏེ་ཙན་ཐིག་ཀུན་ཏུ་རྒྱལ་ནས་ལུས་ཀྱི་སྟོད་སྟང་ཡན་ལག་དང་བཅས་པར་ཤོར་བས་སོ། །

1.2 ཕྱི་ལུགས། རྒྱ་ནི་མཆིན་ཚད་ཀྱི་ནད་དུག་(肝炎病毒)གང་ཅུང་ཡིན་ལ་ཕྱིན་ནི་མཆིན་ཚད་ཀྱི་ནད་ན་བཞིན་པའི་ནད་པ་དང་འཆོ་བ་མཉམ་དུ་བྱས་ནས་ནད་པ་དེའི་ཟས་སྐོམ་ཐོས་པ་དང་། དེའི་གོས་ཆས་གོན་པ། དེ་དང་འབྲིག་པ་སྦྱང་པ། དེ་དང་འོ་བྱས་པ་སྐགས་གྱིས་མཆིན་ཚད་ཀྱི་ནད་དུག་དེ་གཅིག་ནས་གཅིག་ལ་འགོས་པས་སོ། །

2 ནད་ཉགས།

2.1 ཐོན་ལུགས། ནད་ཚག་མ་ཐག་ཏུ་གང་ཤུམ་བྱེད་ཅིང་འགྲལ་བསྐྱེད་དཀའ་བ་དང་། ཙན་སྟོང་ལ་སྦྱར་ཞིང་གཉིང་ན་འདར་བ། རྒྱ་མདོག་

དམར་མེར་རྩྭ་ཅིང་ཁོང་ནས་ལོག་པ། མགོ་དང་ཆོགས་གཞིན་པ། མི་
ལམ་ཟེ་ཟེ་མང་བ་དང་། བར་དུ་ནད་རྒྱས་ཏེ་རྩ་ནི་མར་ནག་འདྲ་བ་དང་།
མིག་མྱིན་དང་ཕྱེ་འོག་ལུས་ཁོང་གི་ཤ་མདོག་ནམས་མེར་པོར་འགོ་བ། ཁ་རོ་
ཁ་ཞིང་ལུས་ཆ་ལ་གཉིད་རྒྱུང་བ། ཟས་ལ་དང་ག་མེད་པ། མེན་མོ་དང་སོ་
རྩིལ་ཕྱེ་མཆུ་ནམས་ཀྱི་མདོག་དཀར་མེར་འོང་བ། མགོ་པོ་རབ་དུ་གཟེར་བ།
ཕྱེ་དང་མཆུ་གཉིས་འགས་ཤིང་སོ་སྟེག་ཆགས་པ། མཆུ་མཁྱིམ་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་
མནན་ན་བཟོད་བསྐྱོན་མི་བྱུང་བར་ན་བ། ནད་དེ་མྱིན་ཁོང་མེད་པར་ཞག་
བདུན་ནས་དགུའི་བར་དུ་འཆི་བ་མང་། དེ་ཕྱིར་དུས་འདིར་མྱོན་དཔྱད་
བཞིན་པ་ལས་མྱིན་བྱེད་ཀྱི་དུས་ལ་རྒྱག་སྟོད་བྱས་པས་ཅ་རྒྱུད་ལ་ལྷུང་བ་དང་།
ཤེས་པ་ཡང་ཞིང་ལུས་རྩོད་པས་ཤོར་བ། ལུས་ཕྱིར་དྲོད་རྒྱུང་བ། བགས་པའི་
མདོག་གམེར་ལྷུང་མེར་བ་སོགས་བྱུང་ན་བཅས་པའི་དུས་ལས་འདས་ཏེ་འཆི་
བར་འཁྱུར་བ་དང་། གཞན་ཡང་བདག་གི་སྒོའ་དཔོན་གྱི་གསུང་རྒྱན་ལས།
མཁྱིམ་པ་ཅ་རྒྱག་ནད་ཉགས་གང་ཤུམ་བྱེད། །རྩ་མདོག་དམར་མེར་ཉོག་
ཅིང་ཁོང་ནས་ལོག་ །མགོ་དང་ཆོགས་གཞིན་ཞིང་ཟེ་ཟེ་འོང་། །མཆུན་
མཁྱིམ་ཕྱིར་དུ་མནན་ན་གཟེར་མི་བཟོད། །ལུས་དྲོད་རིམ་རྒྱུང་ལྷགས་མདོག་
གམེར་ལྷུང་མེར། །ཞིག་གསུངས་སོ། །

2.2 ཕྱི་ལུགས། ནད་འདི་ལའང་ཀ་པ(甲型)དང་ཁ་པ(乙型)དང་ག་པ
(丙型)དང་ང་པ(丁型)དང་ཅ་པ(戊型)སོགས་དབྱེ་བ་དུ་མར་ཡོད་བྱང་ཁ་
པ་ནི་འོག་གི་མཆུན་ནད་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཡོད་ཅིང་འོག་མ་གསུམ་
པོ་ནི་ཉ་ཅང་བྱུང་བས་འདིར་མི་སྟོ། སྱིའི་ཉགས་སུ་སྤར་མཆུན་ཆད་སོག་པའི་
ནད་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཆེ་བ་དང་། རོན་མེད་དུ་ལུས་ཤིང་བྲལ་བར་ལྷུང་ཞིང་
ཟས་ལ་ཡི་ག་མེད་པ། ཞེན་ལོག་ཅིང་རྒྱག་པ་འབྱུང་བ། རྩོ་བ་སྒྲོས་ཤིང་འཁྱུ་
བ། མཆུན་པའི་ཡུལ་དུ་ན་རྒྱག་ཆེ་བ་སོགས་བྱུང་ནས་ནིན་འགར་ལོན་པ།
མཆུན་པའི་ཡུལ་དུ་མནན་པའམ་རྒྱུང་དཔྱད་(卹疹)བྱེད་ན་རྒྱག་གཟེར་ལངས་

པ། Bཚའོ (B超) ཡིས་མཆིན་པ་སྒྲངས་པ་དང་འགའ་ཞིག་གི་མཆིན་པ་
 སྒྲངས་པ་བཅས་བརྟག་སྟབས་པ། ཞིབ་དཔྱད་ཁང་དུ་ཞིབ་དཔྱད་ཕྱིན་ན་ཁྲག་
 དྲངས་ནད་གི་ཏན་རྩུང་སྟུ (血清胆红素) ནི $17\mu\text{mol/L}$ ལས་མཐོ་བ་དང་།
 གཅིན་པའི་ནད་གི་ཏན་རྩུང་སྟུ (尿胆红素) ནི་གདགས་ཀྱི་རང་བཞིན་(阳
 性) ཡིན་པ། ཁྲག་དྲངས་ནད་གི་ALT (血清谷丙转氨酶) ནི་རང་གི་ལྡང་
 ཆད་ལས་འཕེལ་བ་སོགས་ལྷུང་ན་ནད་འདིར་ངོས་འཛིན་ངེས་པར་བྱ་ཆོག་པ་
 དང་། རྩེ་བྲག་དུ་མཆིན་ཆད་ཀ་པ་(甲型肝炎) ནི་ཕལ་ཆེར་སྟོན་དགུན་གྱི་
 དུས་སྟེ་མུ་རྩུང་ནམས་ལ་ལྡང་བ་མང་སྟེ། དང་པོ་སྟོ་བྱུར་དུ་ལུས་རྒྱུད་སྦྱིད་པ་
 དང་། ལུས་སྟོབས་ཉམས་པ། གྲང་བྱམ་ཕྱིན་པ། ཟས་ལ་དང་ག་འགག་
 ཅིང་ཞེན་ལོག་ནས་སྦྱག་པ་འོང་བ། རྟོ་བ་སྦྱས་ཤིང་གཟེར་བ། རྩ་མདོག་
 དམར་ནག་ཇ་ཁུ་ལྟར་བྱུང་བ། མིག་སྒྲིན་སེར་ལ་དེ་ནས་རིམ་བཞིན་ལུས་ཀྱི་
 སེར་པོར་བྱུར་བ། མཆིན་པའི་གནས་སྟུ་བྱུག་གཟེར་དྲག་པ། མཆིན་མཆིར་
 གཉིས་སྒྲངས་ལ་མནན་བཞོད་མེད་པ་སྟེ། ཞིབ་དཔྱད་ཁང་དུ་ཞིབ་དཔྱད་
 ཕྱིན་ན་ནད་པའི་བྲངས་ཁྲག་ནད་གི་སྤ་ཕུང་དཀར་པོ་(白细胞. WBC) ཡི་སྟྱི་
 གྲངས་ནི་ཕུང་བྲང་དམའ་བའམ་རྒྱུན་ལྟར་ལྟར་འདུག་ལ་སྤ་ཕུང་L (淋巴细
 胞) ཡི་གྲངས་ཕུང་བྲང་འཕེལ་བ་དང་། མཆིན་པའི་རྩུས་པར་ཞིབ་དཔྱད་
 ཕྱིན་ན་ཁྲག་དྲངས་ནད་གི་ALT ནི་རང་གི་ལྡང་ཆད་ལས་འཕེལ་བ་དང་།
 གཞན་ལང་ནད་འགོག་རིག་པའི་ཞིབ་དཔྱད་(免疫学检查) ཕྱིན་ན་ཁྲག་
 དྲངས་ནད་གི་Anti - HAV - IgM ནི་གདགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ་ཁྲག་
 དྲངས་ཉིས་ཆའི་Anti - HAV - IgG ཞེས་པའི་རྩུས་ཆད་(双份血清抗 -
 HAV - IgG 效价) འཕེལ་བ་དང་། ནད་ལྡང་དུས་ནད་པའི་དྲི་ཆེན་ལས་
 Anti - HAV ཞེས་པའི་ནད་འགོག་སྟོག་ཤེལ་(急性期大便抗 - HAV 免疫
 电镜) གྱིས་ཇ་ཀར་ཞེས་པའི་ནད་དུག་གི་རིལ་མ་(甲肝病毒颗粒) ཞིབ་
 དཔྱད་ཕྱིན་སྟབས་པ། ནད་ཕོག་ཕོག་ནད་པའི་དྲི་ཆེན་ལས་ཇ་ཀར་ཞེས་པའི་

འཁོག་གཟུགས་(甲肝抗原)ཞིབ་དཔྱད་བྱེད་སྲུབ་པ་སྐོས་འབྲུང་ངོ་། །

3 བཅས་བབས།

3.1 རོད་ལུགས། རན་འདི་ནི་སློན་ལོང་མེད་པས་ནད་ལྡང་མ་བག་ཏུ་
བང་དང་མེ་བཅའ་འཛོག་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་བྱ་དགོས་པ་ལྟེ། སློ་རྩིས་
ཆིག་བང་དང་མ་རྩུ་བཞི་བང་ལན་འགར་བཞེན་པའི་རྩིས་སྤྲུག་ཁྲུང་ཁ་གསུམ་
དང་། མཆོག་གསར་ཁ་གསུམ། སྐལ་ཆོགས་དང་པོ་དང་དྲུག་པ་བདུན་པ།
མདུན་གྱི་བང་གཞུང་དཀར་ནག་མཆོམས། རན་ལོང་འཕར་ཙ་བཅས་སྤྲ་
བས་བསྟེགས་ནས་ནད་ཀྱི་འཕྲོས་འཕར་ནམས་བརྟམས་པ་ལྟེ། དེ་རྩིས་
གཉན་གྱི་རི་པོ་བཞི་ལ་བར་སྤར་ནག་དགུ་བང་དང་། སློ་དགུ་ཁྲུང་ནག་
སྤར་ཙ་བཅུ་གཉིས། ཉ་མི་དམར་པོ། སྤན་ནག་འཕྲལ་འཁོར་ཆེན་མོ།
བདུན་ཙ་སྤྲུམ་ཆོག་སྐོས་གང་འཕྲོད་བཞེན་པ། ཁྲུང་པར་དུ་མགོ་པོ་
གཟེར་བར་གཤེར་མདོག་བཅུ་གཅིག་དང་། རོ་རྩོད་གཟེར་ཞིང་ལྷུང་པ་མེར་
པོར་སྤྲ་བར་གཙོ་བོ་ཉེར་ལ། ཁ་ཁ་ཞིང་མཁྲིས་ཁྲ་སྤྲུག་པར་བྲག་ཁྲུང་། རྒྱ་
ཞབས་ལྷག་ཅིང་དྲག་པོར་འཕྲུ་བར་མཁྲིས་ཕྱེ་བདུན་པ་བཅས་བརྟམ་ནས་
གཏོང་བ་དང་། གཉན་མགོ་བཅག་རྩིས་གཡུ་རྩིང་ཉེར་ལ་དང་རིག་བརྒྱད་
གཡའ་གྱི་བརྟམ་པ་སྐོས་ཡུན་རིང་བཞེན་པ་དང་། ཟས་སྤྱད་ནི་རྒྱན་དུ་
བསིལ་བར་བྱའོ། །

3.2 ཕྱི་ལུགས། རན་པ་དེ་ཁོར་རྒྱང་ལོགས་སུ་བཀར་ནས་དེའི་སྔད་ཁང་
དང་ལོ་བྱད་ནམས་ལ་དུག་སྤལ་ནན་ཉན་བྱེད་པ་དང་། ཟས་ནི་འབྲུ་སྤའི་
རིགས་བཞེན་པ་ལྟེ། གལ་ཏེ་དང་ག་འགགས་ནས་ཟས་སྒོམ་གང་རིགས་ཀྱང་
ལ་ཞེན་ལོག་ན་སྤུ་ཐོ་སྤར་(Glucose 葡萄糖)ཁོང་དུ་གཏོང་བའམ10% ཅན་
གྱི་སྤུ་ཐོ་སྤར་གི་སྤན་ཚུ(10% Glucose 10% 葡萄糖注射液)ཉིན་རེར་
ཐངས་རེ་ནི་སྔད་ཙ་ནས་གནམ་ཁབ་གཏིག་པ་དང་། སྤན་ནི་དང་པོར་ཐེ་
ཉིན་སྤུ(Vitamin 维生素)ཡི་རིགས་ཏེ་ཐེ་ཉིན་སྤུB₁(Vitamin B₁ 维生